

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 48 став 1 точка 7 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/2010), член 5 став 6 од Законот за заштита на потрошувачите при договори за потрошувачки кредити („Службен весник на Република Македонија“ бр. 51/2011) и точка 16 став 2 од Одлуката за методологијата за пресметување годишна стапка на вкупните трошоци („Службен весник на Република Македонија“ бр. 91/2011), гувернерот на Народната банка на Република Македонија донесе

УПАТСТВО

за формата и содржината на формуларот со преддоговорни информации за понудените кредитни услови за потрошувачки кредит („Службен весник на Република Македонија“ бр. 101/2011)

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со ова упатство се пропишуваат формата и содржината на формуларот со преддоговорни информации за понудените кредитни услови за потрошувачки кредит.

2. Кредиторот, односно кредитниот посредник, е должен на потрошувачот да му ги соопшти сите потребни информации и податоци за склучување договор за потрошувачки кредит, пред да се склучи договорот, преку доставување формулар за преддоговорни информации за понудените кредитни услови за потрошувачки кредит (во понатамошниот текст: формуларот).

3. Формуларот се состои од четири групи информации и податоци, и две колони.

Кредиторот, односно кредитниот посредник не смее:

- да го менува редоследот на редовите во формуларот,
- да остава непополнети редови и полиња (доколку кредиторот односно кредитниот посредник нема соодветни информации, наведува дека за тоа поле нема информации)
- да ја менува содржината во колоната број 1 од формуларот.

Појаснувањата во колоната број 2 од формуларот дадени во заграда, треба да бидат заменети со соодветни информации и податоци од страна на кредиторот, односно кредитниот посредник.

4. Кредиторот, односно кредитниот посредник е должен да обезбеди доказ дека потрошувачот го примил формуларот.

5. Формуларот е даден во Прилогот бр. 1, којшто е составен дел на ова упатство.

II. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

6. Ова упатство влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе почне да се применува од 01.10.2011 година.

У бр. 6460
20.07.2011 година
Скопје

Гувернер
Димитар Богов

**ФОРМУЛАР
ЗА ПРЕДДОГОВОРНИ ИНФОРМАЦИИ (ПОДАТОЦИ) ЗА ПОНУДЕНИТЕ КРЕДИТНИ
УСЛОВИ ЗА ПОТРОШУВАЧКИ КРЕДИТ**

1. Податоци за кредиторот/кредитниот посредник

ПОДАТОЦИ ЗА КРЕДИТОРОТ	
Колона 1	Колона 2
Назив на кредиторот	
Адреса (адреса на која е достапен кредиторот)	
Број на телефон*	
Електронска пошта*	
Факс*	
Интернет - страница*	
ПОДАТОЦИ ЗА КРЕДИТНИОТ ПОСРЕДНИК (доколку е применливо)	
Име и презиме, односно назив на кредитниот посредник	
Адреса (адреса на која е достапен кредитниот посредник)	
Број на телефон*	
Електронска пошта*	
Факс*	
Интернет - страница*	

* Овие информации не се задолжителни за кредиторот/кредитниот посредник

2. Податоци за кредитниот производ

Колона 1	Колона 2
Вид на кредитот	<i>(Опис на видот на кредитот)</i>
Вкупен износ на кредитот којшто вклучува:	<i>(Износот треба да биде изразен како сума на пари, пример:</i>
– валутата во која е изразена главницата или за која е поврзана главницата,	<i>денари/евра/долари/во денари поврзан со вредноста на еврото или со друга валута</i>

<ul style="list-style-type: none"> – вкупен износ во денари, за кредитите одобрени во денари – вкупен износ во странска валута, за кредитите одобрени во странска валута – вкупен износ на денари како противвредност на странска валута, за кредитите со валутна клаузула – девизниот курс по кој ќе се врши исплатата на кредитот (доколку е применливо) – девизен курс по кој ќе се врши наплатата на кредитот (доколку е применливо). Се наведува висината на девизниот курс на денот на изготвување на формуларот. При ануитетска отплата на кредитот (на рати) висината на девизниот курс за поодделните рати може да се разликува 	<p><i>износ на денари - за специфичните договори за кредит се наведува горната граница на расположливиот кредит</i></p> <p><i>износ во странска валута</i></p> <p><i>износ во денари и износ во странска валута</i></p> <p>_____ (вид на курсот) којшто на денот на изготвување на формуларот изнесува: _____</p> <p>_____ (вид на курсот) којшто на денот на изготвување на формуларот изнесува: _____)</p>
<p>Услови за искористување на кредитот (како и кога ќе се врши исплата на средствата врз основа на кредитот)</p>	<p><i>(Опис како и кога ќе се повлекува кредитот или траншите од кредитот)</i></p>
<p>Траење на договорот за потрошувачки кредит</p>	<p><i>(Рок на важност на договорот за кредит или наведување дека договорот нема рок на траење)</i></p>
<p>Износ на поединечна рата, број на ратите и доколку е применливо редослед на пристигнување на ратите коишто треба да се платат</p>	<p><i>(Морате да платите:</i></p> <p><i>Приложете репрезентативен пример на амортизациски план, којшто вклучува износ, број и редослед на плаќања коишто потрошувачот е должен да ги изврши, поодделно за главницата, каматата и провизиите)</i></p>
<p>Опис на стоката или услугата и нејзината цена во готово, во случај на кредит во форма на одложено плаќање за одредени стоки или услуги и поврзани договори за кредит (доколку е применливо)</p>	<p><i>(Опис на стоката/услугата)</i> <i>(Цена во готово)</i></p>

<p>Гаранции за кредитот</p> <p>(опис на инструментот за обезбедување којшто се бара од кредитобарателот за склучување договор за потрошувачки кредит)</p>	<p><i>(Опис на инструментот за обезбедување којшто се бара од страна на кредиторот и услови за тој да биде прифатен како обезбедување)</i></p> <p><i>(Ако не се бара обезбедување, се наведува дека кредитот нема обезбедување)</i></p>
<p>Вид на осигурување согласно со договорот за осигурување</p>	<p><i>(Вид, опис и услови коишто се бараат за осигурувањето да биде прифатено од кредиторот)</i></p> <p><i>(Ако не се бара осигурување, се наведува дека осигурување за кредитот не се бара)</i></p>
<p>Обврска за склучување договор за дополнителни услуги, со исклучок на договорот за осигурување, доколку склучувањето на таквиот договор е задолжително за добивање на кредитот или за добивање на кредитот согласно со условите од рекламирањето</p>	<p><i>(Вид и опис на дополнителните услуги коишто се бараат од кредиторот за одобрување на кредитот)</i></p>
<p>Посебна сметка на која се евидентираат уплатите и исплатите врз основа на обврските по кредитот</p>	<p><i>(Се наведува дали е задолжително да се отвори посебна сметка на која се евидентираат уплатите и исплатите врз основа на обврските по кредитот)</i></p>

3. Податоци за трошоците за кредитот

Колона 1	Колона 2
<p>Вид на каматната стапка</p>	<p><i>(Се наведува видот на каматната стапка и тоа:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– за фиксна каматна стапка се дава објаснување дека каматната стапка е непроменлива</i> <i>– за променлива каматна стапка се наведува индексот или референтната каматна стапка врз која се темели висината на</i>

<p>Кредиторот е должен на потрошувачот да му го соопшти видот на каматната стапка и да му даде објаснување што означува таа каматна стапка, како и периодите, условите и процедурите за промена на каматната стапка</p> <p>Кредиторот е должен да го информира потрошувачот дали за промената на каматната стапка е потребна претходна согласност од потрошувачот</p> <p>Доколку во различни периоди се применуваат различни каматни стапки, сите наведени информации се наведуваат за секоја каматна стапка</p>	<p><i>каматната стапка, периоди, услови и постапка за промена на променливата каматната стапка како и маржата која ја наплаќа кредиторот и периоди, услови и постапка за нејзина промена</i></p> <p>– <i>за прилагодлива каматна стапка се дава објаснување што се подразбира под прилагодлива каматна стапка, периоди, услови и постапка за промена на прилагодливата каматната стапка)</i></p> <p>Дали е потребна претходна согласност за промена на каматната стапка којашто ја наплаќа кредиторот</p> <p>ДА/НЕ</p>
<p>Висина на каматна стапка на годишна основа на денот на давањето на формуларот</p> <p>Доколку во различни периоди се применуваат различни каматни стапки, сите наведени информации се наведуваат за секоја каматна стапка</p>	<p><i>(Процент на договорена каматна стапка на годишна основа на денот на давањето на формуларот)</i></p> <p><i>(Доколку се користи променлива каматна стапка, треба да се додаде независниот индекс или референтна каматна стапка и маржата којашто ја наплаќа кредиторот)</i></p>
<p>Годишна стапка на вкупни трошоци (СВТ) и вкупен износ којшто го плаќа потрошувачот</p> <p>(вкупен износ на кредитот, вклучувајќи камата и останати трошоци за кредитот претставени преку репрезентативен пример во кој се наведени сите претпоставки за пресметка на годишната стапка на вкупни трошоци)</p>	<p><i>(Висина на СВТ и вкупен износ којшто го плаќа потрошувачот)</i></p> <p><i>(Да се даде репрезентативен пример со сите претпоставки за пресметката на СВТ)</i></p>

<p>Трошоци за склучување договор за дополнителни услуги поврзани со договорот за потрошувачки кредит, како на пример договор за осигурување, доколку склучувањето на таквиот договор е задолжително за добивање на кредитот или за добивање на кредитот согласно со условите од рекламирањето (доколку е применливо)</p> <p>Кредиторот може да го наведе приближниот износ на трошоците, доколку не располага со нивниот точен износ</p>	<p><i>(Износ на трошоци за осигурување или друга споредна обврска/услуга која е задолжителна за одобрување на кредитот)</i></p> <p><i>(Доколку не е познат точниот износ на трошоците, се наведува дека станува збор за приближен износ)</i></p>
<p>Трошоците за водење една или повеќе сметки на кои се евидентираат уплатите и исплатите на искористениот дел од кредитот (доколку е применливо)</p> <p>Кредиторот може да го наведе приближниот износ на трошоците, доколку не располага со нивниот точен износ</p>	<p><i>(Износ на трошокот за водење на сметките)</i></p> <p><i>(Доколку не е познат точниот износ на трошоците, се наведува дека станува збор за приближен износ)</i></p>
<p>Нотарски трошоци што ги плаќа потрошувачот при склучување на договорот (доколку е применливо)</p> <p>Кредиторот може да го наведе приближниот износ на трошоците, доколку не располага со нивниот точен износ</p>	<p><i>(Опис и износ на нотарските трошоци)</i></p> <p><i>(Доколку не е познат точниот износ на трошоците, се наведува дека станува збор за приближен износ)</i></p>
<p>Други трошоци коишто произлегуваат од договорот за потрошувачки кредит и условите под кои тие трошоци можат да се променат (доколку е применливо)</p> <p>Кредиторот може да го наведе приближниот износ на трошоците, доколку не располага со нивниот точен износ</p>	<p><i>(Опис и износ на другите трошоци и услови под кои тие можат да се променат)</i></p> <p><i>(Доколку не е познат точниот износ на трошоците, се наведува дека станува збор за приближен износ)</i></p>
<p>Каматна стапка применлива во случај на задоцнети плаќања на годишна основа, услови за нејзина промена</p> <p>Предупредување за последиците од неплаќање на ратите</p>	<p><i>(Пример:</i></p> <p><i>За пропуштање рок за плаќање/задоцнето плаќање ќе ви се наплати: _____</i></p> <p><i>Казнена камата за време на</i></p>

	<p><i>склучувањето на договорот за потрошувачки кредит, условите за нејзино менување и доколку е применливо трошоците за неисполнување на обврската за плаќање</i></p> <p><i>Наведување на последиците од неплаќање на ратите коешто може да вклучи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– законска основа на постапката за извршување на побарувањата</i> <i>– предупредување дека пропуштање на плаќање рати може да резултира со отежнато одобрување кредит)</i>
--	---

4. Останато

Колона 1	Колона 2
<p>Право на откажување од договорот за потрошувачки кредит</p> <p>(Имате право да се откажете од договорот за потрошувачки кредит во рок од 14 дена, од денот на склучувањето на договорот или денот кога сте ги добиле информациите и условите од договорот)</p>	<p><i>(Наведување на правото на потрошувачот за откажување од договорот за потрошувачки кредит и на временскиот период во кој може да го откаже договорот)</i></p>
<p>Надомест на кредиторот во случај на предвремена отплата и начин на негово одредување</p> <p>(Имате право на целосна или делумна предвремена отплата на кредитот, а кредиторот е должен да ви ја соопшти висината на надоместокот определена согласно со членот 16 од Законот за заштита на потрошувачите при договори за потрошувачки кредит)</p>	<p><i>(Се наведува износ или процент на надоместокот и начин на негово одредување)</i></p>
<p>Раскинување на договорот за потрошувачки кредит</p> <p>(Кредиторот е должен да ви ги соопшти правото, постапката и условите за раскинување на договорот за потрошувачки кредит)</p>	<p><i>(Се наведуваат правото, постапката и условите за раскинување на договорот за потрошувачки кредит)</i></p>

<p>Информација од извршениот увид во база на податоци заради процена на кредитната способност на потрошувачот</p> <p>(Ако барањето за кредит се одбие заради добиените информации од базата на податоци, кредиторот е должен веднаш и бесплатно да го информира потрошувачот за тие информации и за начинот на кој ги прибавил информациите. Овие информации се даваат во сите случаи, освен ако давањето на информациите е забрането со закон)</p>	<p><i>(Навремено и бесплатно информирање на потрошувачот за добиените информации од увидот во базата на податоци, како и за начинот на кој тие биле прибавени)</i></p>
<p>Право на бесплатен пример на предлог - договорот за потрошувачки кредит</p> <p>(Имате право, на ваше барање, бесплатно да добиете пример од копија од предлог - договорот за потрошувачки кредит. Нема да се достави предлог - договор доколку кредиторот за време на поднесувањето на барањето не сака да пристапи кон склучување на договорот за потрошувачки кредит)</p>	<p><i>(Доставување пример од предлог - договорот за потрошувачки кредит, доколку е применливо)</i></p>
<p>Рок во кој кредиторот е обврзан со преддоговорните информации</p>	<p>Информациите содржани во овој формулар важат од _____ до _____.</p>

Место, дата

Предал:

Примил:
